

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu; Milena Vasić, Tamara Skrozza, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Ana Martinoli, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarm, Rodoljub Šabić i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 28. 8. 2025. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „Novinarka sa ajncerom”: Mina Delić iz Sente tvrdi da je novinarka, a u stvari pokušava da započne političku karijeru”, objavljenim 5. marta 2025. godine portal „24/sedam“

1. prekršio je tačke 1 i 2 Poglavlja I (Istinitost izvedtavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije, po kojima su novinari i novinarke obavezni da tačno, nepristrasno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od javnog interesa, držeći se osnovnih novinarskih standarda koje propisuje Kodeks i da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose i komentara, prepostavki i nagađanja,

2. prekršio je tačke 1, 2 i 3 Poglavlja III (Odgovornost novinara/novinarki) o obavezi novinara/novinarki da rade u javnom interesu i da, u skladu sa profesionalnim normama, objavljaju činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke, neguju kulturu i etiku javne reči, ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje, a odgovorni su, pre svega, javnosti i tu odgovornost ne smeju da podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlada i drugih državnih organa,

3. prekršio je tačku 3 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva), po kojoj novinari/ novinarke moraju da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i da ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacije osoba o kojima izveštavaju,

4. prekršio je i tačku 1 Poglavlja VI (Poštovanje i zaštita privatnosti) o obavezi novinara/novinarki da poštuju privatnost ljudi o kojima pišu.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Mina Delić podnela je žalbu Savetu za štampu zbog teksta kojim je, po njenom mišljenju, prekršeno više tačaka Kodeksa iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Nezavisnost od uticaja, Odgovornost novinara, Poštovanje dostojanstva, Poštovanje i zaštita privatnosti i Upotreba časnih sredstava. Naglasila je da je tekst pronašla slučajno, kao deo vežbe na kursu i da joj je

jasno da je targetirana jer je neko dobio direktivu da je „izgugla“ i napiše tekst. „Tekst je objavljen dan nakon što sam izveštavala sa SNS blokade suda u Senti. Video snimak koji sam tad napravila izazvao je veliku pažnju javnosti na lokalnu (popriličan skandal među Senćanima koji se svi međusobno poznajemo), ali i na republičkom nivou“.... „Kao novinar i aktivista sam na vrlo lošem glasu u krugovima lokalne vlasti, a i šire. Moje aktivnosti, koje iritiraju lokalnu samoupravu i neke pokrajinske namesnike, idu unazad pet godina“, naglasila je i dodala da je, kao lokalni novinar nevidljiva za šиру javnosti i niko sa portala "24 sedam" sigurno nikad nije čuo za nju, te veruje da je neko iz lokalne samouprave uticao na ta da se takav tekst objavi.

Redakcija portala „24/sedam“ ponudila je žaliteljki da ukloni tekst, ali je ona to odbila, uz objašnjenje da mediji koji se tako ponašaju treba za budu javno prozvani zbog toga, kako to ne bi radili i ubuduće.

Advokatica redakcija je, nakon toga, u odgovoru na žalbu navela da je žalba neosnovana i neutemeljena, jer žaliteljka iznosi „svoje viđenje o tome koji delovi njene biografije (navedeni u tekstu) su neistiniti, a koji zloupotrebljeni“. Žaliteljka ne spori da je novinarka i ekološka aktivistkinja, kao i da je bila optužena za organizaciju blokada 2021. i da je oslobođena optužbe, što piše i u tekstu. Novinar u većem delu teksta iznosi vrednosne sudove, koji ne podležnu dokazivanju istinitosti, po članu 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima, a kad je reč o temama od javnog interesa, dozvoljena su i izvesna preterivanja, mada ih ovde ni nema, a žaliteljka mora da pokaže izvesnu dozu tolerancije na javnu kritiku, jer je novinarka, koja o sebi govori kao o licu sa velikim uticajem u sredini u kojoj živi. Ukazala je i na to da se Mina Delić nije obratila redakciji, niti tražila demanti.

Komisija za žalbe je ocenila da je žalba osnovana, te da je, suprotmo tvrdnjama advokatice redakcije, u tekstu izneto više netačnih ili neproverenih informacija i da nije napravljena jasna razlika između činjenica i nagađanja. Tvrđnje da je žalitelka reketirala lokalne firme i funkcione, da je pokušala da izvuče novac od kompanije Rio Tinto da ne bi objavila tekst o njima, iznete bez ikakvih dokaza i bez pozivanja na bilo koji izvor, ne samo da se ne mogu podvesti pod vrednosne sudove, nego je reč o veoma ozbiljnim, ničim nepokrepljenim optužbama. Ovo se, takođe, nikako ne može smatrati ni dozvoljenom kritikom njenog rada.

Komisija podseća da je Mina Delić za reportažu o Rio Tintu u Španiji dobila nagradu Udruženja novinara Srbije 2022. godine i da je apsolutno nedopustivo da se, bez ikakvog osnova, u sporom tekstu tvrdi, da je pokušala da ih „reketira“ kako ne bi objavila taj tekst. Nejasno je i zbog čega autor teksta njen ekološki aktivizam predstavlja kao nešto negativno.

Pozivanje redakcije na to da je reč o novinarki, koja mora da pokaže izvesni dozu tolerancije na javnu kritiku, „jer o sebi govori kao o licu sa velikim uticajem u sredini u kojoj živi“, takođe je neprihvatljivo, pošto tekst sadrži i delove koji nemaju nikakve veze sa njenim novinarskim radom, na primer u vezi sa tim da li je radila kao konobarica ili ne.

Osim toga, suprotno tvrdnjama redakcije, Komisija ne vidi nikakav javni interes za objavljivanje ovakog teksta, zbog čega veruje da se medij ovom prilikom rukovodio nekim drugim interesima i odgovornost javnosti podredio tim interesima.

Takođše, retorika koja je upotrebljena predstavlja povredu odredbe koja novinare obavezuje na poštovanje etike i kulture javne reči, jer je agresivna i uvredljiva.

Sve pretpodne navedene povrde Kodeksa novinara i novinarki Srbije ukazuju i na to da cilj teksta nije bilo informisanje javnosti o temi od javnog interesa, već diskreditacija podnositeljke žalbe i narušavanje njenog dostojanstva i reputacije.

Dodatni prekršaj Kodeksa predstavlja i neovlašćeno preuzimanje njenih fotografija sa društvenih mreža i njihovo objavljivanje u okviru negativno intoniranog teksta, čime joj je narušeno pravo na privatnost. U odgovoru na žalbu navedena su tri slučaja u kojima se, po zakonu, fotografije mogu objaviti bez saglasnosti osobe koja je na njima - da ih je namenila javnosti, ako je to od interesa za javnost ili ako je ta osoba svojim javnim izjavama ili ponašanjem dala povoda da taj zapis objavi. Po oceni Komisije, ništa od toga ne može da se primeni na ovaj slučaj.

Beograd, 28. 8. 2025.

Predsedavajuća

Milena Vasić